

שגרת חשיבה: רואה - חושב - שואל

שגרת החשיבה "רואה - חושב - שואל" (באנגלית: See - Think - Wonder) פותחה על ידי Project Zero מבית הספר לחינוך של אוניברסיטת הרווארד, כחלק ממיזם "חשיבה גלויה" (Visible Thinking). מטרתה לעודד התבוננות מעמיקה, חשיבה ביקורתית, וסקרנות בקרב לומדים.

מטרה:

שגרת החשיבה "רואה - חושב - שואל" נועדה:

- לעודד התבוננות מעמיקה במידע, דימוי או טקסט.
- לעודד פיתוח סקרנות, העלאת שאלות ופתיחת מרחב חקר.
- לחזק מיומנויות של הבחנה בין תיאור לפרשנות.
- ליצור שיח פתוח ומשמעותי שמאפשר ריבוי קולות ונקודות מבט.

השגרה עוזרת ללומדים "להאט את הקצב", להתבונן באופן יותר מודע, לפרש מתוך חשיבה ביקורתית, ולשאול שאלות שמובילות ללמידה מעמיקה.

מכנה:

- **רואה: מה אני רואה?** תיאור אובייקטיבי של מה שנמצא מולנו – מבלי לפרש.
- **חושב: מה אני חושב על מה שאני רואה?** העלאת פרשנויות, רעיונות, תחושות או מסקנות.
- **שואל: אילו שאלות מתעוררות בי בעקבות מה שראיתי וחשבתי?** פיתוח סקרנות ופתיחת מרחב לחקירה נוספת.

מתי להשתמש?

השגרה מתאימה במיוחד למצבים כמו:

- ניתוח של תמונה, מסמך, סרטון או גרף.
- כניסה לנושא חדש – לעורר עניין וסקרנות.
- עיבוד והעמקה – לבחון הבנות ורמות חשיבה שונות.
- יצירת שיח קבוצתי פתוח עם ריבוי נקודות מבט.

טיפים לביצוע מוצלח:

- הדגישו את ההבחנה בין תיאור (רואה) לפרשנות (חושב) – זוהי מיומנות שדורשת תרגול.
- עודדו שאלות פתוחות ומגוונות – אין "שאלה נכונה".
- שקלו להתחיל בעבודה אישית ואז לעבור לקבוצות – כך כל משתתף עובר תהליך אישי קודם לשיח.
- תעדו את השאלות שעלו – הן בסיס מעולה ללמידה בהמשך.
- אפשרו שיח משותף על הדמיון והשוני בפרשנויות – זה מעשיר את ההבנה הקולקטיבית.

להנחיות המקוריות
באתר הרשמי של
Project Zero

להנחיות בעברית
באתר ברנקו וייס

